

★ שושה טובים ואחד נוכד
(אלנבי, איטליה): הקרנה חוזרת של מער בון איטלקי העומד מעל לממוצע, בו אפי שר לראות מניין צמחו טריניטי ויוצאי הלציו. הסיפור, על אסיר היוצא לנזקם בשותפירלשעבר שבגדו בו, אינו מקורי ביותר. הנוף אינו מזכיר כלל את מוסקו ואת אריוונה, הסיניכרוניציה רחוקה מ להיות מושלמת. אך העריכה נבונה ברוב חלקי הסרט, ושיתוף-הפעולה בין אלי וולאך והצמד היל-ספסר, משלב בהצלחה המורה, אקרוטיקה ומחלומות לרוב.

★ אין עשן בני אש (1953, צרפת): מלודרמה פוליטית על ניסיון להשיג חיר פני מועמד לראשות-העיריה בעזרת פוטמונטאו, המראה כביכול את אשתו מתעלסת באורגיה, עם גבר זר. בעייתון מישפטי הנושא את כל סימני-היהוה של הבמאי, אנדרה כאיאט (למות מאהבה). כאיאט שואל פה ושם רעיונות מאנטור ניוני או מפאולוני, אבל ביסודו אינו מציג ליה לעולם להינתק מדימעה הגונה, מהט פה צידקנית ומכמה חיצים לעבר המערכת

היה בקי טובים
כל המערבונים — טפאטי

המישפטית המקובלת. הדמויות, כרגיל, קיי צוניות יותר מאשר בשרירום, ולכן — כל האהדה שמורה להם, עם שחקנים שכאלה, זה כלל לא קשה.

★ רבי יעקב (תל-אביב, צרפת): רבי יעקב מקפץ ומרקד על גגות הגיטו של פריס, להנאת אנטישמים, אנט-בורר גנים, אנטי-ערבים, אנטי-קוברים וכו'.

חיפה

★ איזו מין עוזרת (אורה, איטליה): סאטירה חברתית נוקבת שבמרי כזה עוזרת-בית המשתלטת על חייהם של אלמן סיציליאני ושלושה בניו. מטרתה העיקרית היא להפוך לגבירת הבית, ולשם כך היא נאלצת לשחק את המישחק לפי כלליו של הבן האמצעי, בשורה של תר-גילים סאדו-מזוכיסטיים. המטעמים ללא רחם את המסיכות המזוייפות המסתירות את פניה האמיתיים של הצניעות הדבורגנית המתחסדת.

★ לידה באופרה (שביט, ארצות-הברית): האחים מארכס, צוות ש הצליחו לשגע את העולם כולו, זורעים את הטירוף המיוחד להם בעיסקי האמרגנות. באחד מסרטיהם המצחיקים המוצלחים ב יותר, להשתדל לא להתמיין.

ירושלים

★ קברט (ירושלים, ארצות-הברית): סרט הנושא עליו שמונה אוסק רים, משחזר בנאמנות את האווירה בברלין ערב עלייתו של הנאצים לשלטון, ומצליח כנך בעיקר בקיטעי-הקברט, המשקפים ב דייקנות את האווירה הלאומנית והפוליטית בגרמניה של אותם ימים. הופעה מלוטשת ומבריקה של ליה מיגלי וג'ואל גריי (שני הם זכו באוסקרים על מישחקם בסרט זה).

כל אחד יכול להיות בגסטאפו

הדמות הקולנועית המרתקת, היום, את צרפת כולה, היא נער שטרם מלאו לו י"ח שנים. פייר בלאז, בן-איכרים מכפר בדרום-מזרח צרפת.

כל מה שידע פייר על הקולנוע, עד לפני חודשים מיספר, היו החוויות שאסף כצופה פשוט, כאשר ביקר בבית-הקולנוע היחיד בעיירה מואסק, הקרובה למקום מגוריו.

היום הוא כבר כוכב, במלוא מובנה של המילה, שמו הולך לפניו, תהילתו נישאת בפי כל צרפתי הקורא עיתונים, שומע או צופה בכלי-התיקשורת, ומבקרי-הקולנוע חולקים לו תישבחות לאין-ספור. והכל בגלל סרט אחד בלבד, ושמו: לאקומב לוסיי.

במאי הסרט, שאינו אלמוני כלל וכלל, לואי (לחישה שלב) מאל, הכריז, עוד קודם שהחל בצילומיו של לאקומב לוסיי, כי "פולחן הכוכבים מת ואיננו עוד". חי פש לצורך התפקיד הראשי מישוה שיהיה אלמוני די הצורך, ובכל זאת יתאים באי שיתוף לדרישותיה של הדמות המסובכת, ומאל יכול בהחלט להיחשב כסמכות בי ענייני ליהוק.

הוא ביים כבר את הגדולות בכוכבות צרפת, החל מברייט בארדו וכלה בז'אן מורו; מאסטרויאני וטריניטיאן נהנו לעי בוד תחת ניצוחו, וניסיונו הקולנועי כולל את כל הסיגנונות האפשריים, החל בסירי טימתח (מעליה לגרדום) ועד למצחיקונים מטורפים (זאזי במטרו), מלודרמות איני טמיות (הנאהבים) והפקות ענקיות (ויה מאריה), כשבאחרון הופיעו שתי מלכות הכד הצרפתי, מורו ובארדו, זו בצד זו. לאחר כל ניסיונו המרשים, גילה מאל כי החובבים עדיפים על אנטי-המיקצוע.

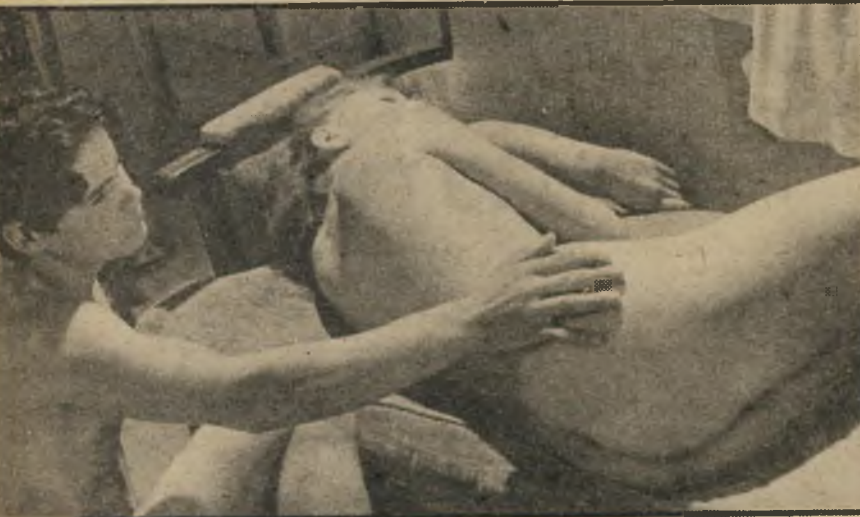
יותר משהוא מסוגל לאכול, ובאחד הערבים, בשובו לבית-החולים לאחר שעת העוצר, הוא נופל בידי הגיסטאפו. זאת, אחרי שניסה כבר להיצטרף למחתרת האנטי-גרמנית, אך נידחה.

אנשי הגיסטאפו משקים אותו לשוכרה, ומבלי-משים הוא מגלה את זהותו של מפקד המחתרת המקומית. מבלי דעת בידי מי הוא שבו, עשה את הצעד הראשון לקראת הצטרפותו למשתפי הפעולה עם הנאצים. הנער שאיש לא רצה ביקרו הש עצמו חשוב, לפתע. הוא חוגר אקדת, הוא חלק מהמיסמס, אנשים ברחוב יראים מפניו. המוסר של ידידיו החדשים, העיר נויים במרתפי הגיסטאפו — כל אלה איי גם מטרידים אותו, כביכול, ואינם גורר מים לו כל לבטים שהם. "כל היהודים הם עכברושים", הוא אומר.

כל זאת, עד שהוא נתקל במישפחה יהודית המסתתרת מפני הנאצים, ומעין רגש חדש, אהבה שטרם טעם טעמה, קושר אותו אל הבת הצעירה. באותה קלות בה הצטרף לגיסטאפו הוא נרתם עתה לעזרת

שחקן בלאז
כל השכנים — מקנאים

לאקומב והמאהבת היהודיה
כל היהודים — עכברושים

המישפחה, הורג איש ס"ס כדי להצילה, ועוזר לה להתקיים בעבי היער, לשם ברחיה. כתובת המופיעה בסוף הסרט מציינת כי שישה חודשים לאחר-מכן נלכד בלאז על ידי הגרמנים, והוצא להורג. נושא הסרט גורם לצרפתים רבים צריי בה מטרידה. לאחר שאחד המרואיינים בהצער והחמלה (סרט שהוצג בשעתו בי טלוויזיה הישראלית, ואשר נושאו היה שיתוף-פעולה של צרפתים עם נאצים בי מלחמת-העולם-השנייה) הכריז כי "הגיס טיפו בצרפת לא היה יכול להיות כה יעיל ללא עזרתם של משתפי-פעולה מקומיים".

רודף יהודים או מציל יהודים -

סוכן נאצי או איש מחתרת

- זה הכל רק מיקרה

קם מאל וטוען כי "מול כל גרמני שעבד בגיסטאפו בצרפת, ניצבו לפחות עשרה משתפי-פעולה צרפתיים". הסרט, לדברי מאל, אינו דימיוני כלל וכלל, אלא מבוסס על אופיו של הבורגני הצרפתי הממוצע. כדוגמה לכך הוא מספר על מנהל-חשבונות קטן שגוייס למילחמת אלזויר, ומידי יום ביומו, כשלא היה טרוד מדי בעיניו שבוים ובחקירתם, היה כותב מיכתבים לארוסתו.

לאקומב לוסיי מנסה לחשוף חלק חשוב מטבע בורגני זה, במבט לאחור אל ימי המלחמה, ולדברי המבקרים הצליח בכך למעלה מן המשוער. הדיעה הכללית היא כי זהו "סרט גדול".

אלא שלבני-כפרו של פייר בלאז, כוכבי הסרט שזכה בשבחים מיוחדים-במינם על הטבעיות הרבה שגילה בתפקידו, יש דיעה שונה במקצת. ראשית לכל, הם מת-קנאים 200 אלף הפרנקים שקיבל עבור עבודתו בסרט. "מה יש בו, שאין בכל אחד מבני-גילו בכפר?" הם שואלים. פרט לכך, גילום דמותו של משתפי-פעולה הוא בעיניהם כיוון שאין גרול ממנו. "רק הורי ועשרת אחי ואחיותי עדיין רוחשים לי חיבה כמו לפני הסרט", טוען הנער.

ולקראת לאקומב לוסיי תר אחר תגלית חדשה, הוא קיבל 600 פניות, ריאיון מאה מועמדים; 30 מהם הגיעו למיבחני-הבד, ובלאז, בן-הכפר הצעיר, זכה בתפקיד המי יתחל.

"היה בו המיזוג הנכון של קשיחות ורוך", הסביר מאל את בחירתו. למעשה, מצא בלאז חן רב כל-כך בעיני הבמאי, עד ששינה למענו את התסריט, כך שיתאים יותר לאישיותו של הנער הכישרוני.

ס יפורו של הסרט מחזיר את מאל 13 שנה לאחור, לזמנים שקדמו לסירטו הי קודם, הלחישה שלב. אז, היה הרקע לעי לילה מלחמת-אלזויר. הרקע בלאקומב לוסיי, ואולי העיקר, הוא מלחמת-העולם השנייה, הקרבה לקיפה.

גיבור הסרט הוא בחור בן 17, לא חכם במיוחד, לא יפה במיוחד. שמו לאקומב לוסיי. אביו — שבויי-מלחמה; אמו היה עם ראש העיירה הסמוכה, ובית-המישפחה נפל בידי זרים. הבחור עובד בבית-החולים המקומי, מבודד ומנותק מן החברה. הוא עורף ראשי תרגולות במכת-גרזון יחידה, צד ברובה העתיק של אביו ארנבות רבות

במאי מאז
כל השחקנים — אלמונים

בכסף שקיבל השתמש פייר בלאז כדי לקנות לאביו טרקטור, שיקל עליו את הטיפול בכרם המישפחה. קנה כלבר שמירה מעולה, אך יותר בסופו של דבר, על קניית מכונת לעצמו. הוא לא רצה להרגיז יותר מדי את השכנים.

כאשר שואלים אותו, היום, על המשך הקריירה שלו בקולנוע, משיב פייר כי שירת הצופים ביער חשבה לו יותר מכל הסכומים השמנים המזומנים לו בקולנוע. אבל בגיל כזה, ודאי שאין זו תשובה סופית.